

باز خوانی اندیشه های استاد شهید مطهری در حوزه زنان

مسائلی که شهید مطهری با آن روبرو بود سه دسته است یک دسته مسائل ناشی از جهل به معارف اسلامی، یک سری مربوط به شبهات ناظر بر احکام اسلامی و بخشی هم مربوط به برداشت های غلط نسبت به زن بود.

مسائلی که شهید مطهری با آن روبرو بود سه دسته است یک دسته مسائل ناشی از جهل به معارف اسلامی، یک سری مربوط به شبهات ناظر بر احکام اسلامی و بخشی هم مربوط به برداشت های غلط نسبت به زن بود. به گزارش خبرگزاری مهر، متن زیر یادداشتی از حجت الاسلام مهدوی زادگان است که در ادامه می خوانید؛ به نظر میرسد استاد مطهری در مورد حوزه زنان، مباحثی که در کتابها یا روزنامه ها و نشریات و حتی محافل دانشگاهی و دانشجویی مطرح می شد، تفکیکی می کردند. یعنی اینطور نبود که از نظر ایشان همه این مباحث، ماهیت یکسان و یکدستی داشته باشند. ایشان در این مباحث مسائل را تیپشناسی و دسته بندی میکردند. مثلاً بخشی از مباحث را ناشی از عدم آگاهی از اندیشه اسلامی و بهخصوص فقه اسلامی میدانستند. استاد مطهری احساس میکرد بخشی از قضاوت های کسانی که در زمینه خانواده در اسلام؛ و خانواده زن در اسلام؛ اظهار نظر میکنند از روی جهل بوده و آنها هیچ اطلاعی ندارند که اسلام در این باره چگونه می اندیشد. لذا ایشان در این بخش سعی میکردند تفکر اسلامی را در موضوعات زن و خانواده تبیین کنند.

بخش دیگری از مسائل را ایشان به مثابه یک شبهه می دیدند. یعنی شبهه ای در رابطه با احکام اسلامی مطرح می شود و ایشان باید به آن پاسخ بدهد. مثلاً درباره حجاب یک سری شبهات مطرح می شد مثل اینکه حجاب مانع آزادی است، محدودیت است و... این در واقع شبهه ای بود که به حکم حجاب مطرح می شد و ایشان هم خودشان را ملزم می دانستند که به آن پاسخ دهند.

بخش دیگری از مسائل که ایشان با آن درگیر بودند در واقع ظلمی است که از ناحیه تفکر سکولار بر این موضوعات وارد می شد. قطع نظر از اینکه اسلام چه دیدگاهی نسبت به زن و خانواده دارد، برداشت های جدیدی که در مورد زن و خانواده مطرح می شود خطرناک است. به عبارت دیگر این برداشت ها زن ستیز و خانواده ستیز است. بالاتر از این، ایشان خطرات اجتماعی که از ناحیه این تفکر نسبت به زن و خانواده مطرح می شود را هم مدنظر قرار می دادند. بنابراین می توان گفت مسائلی که ایشان با آن روبرو بود سه دسته است: یک دسته مسائل ناشی از جهل به معارف اسلامی بود، یک سری مسائل مربوط به شبهات ناظر بر احکام اسلامی بود و یک سری مسائل مربوط به برداشت های غلط و خطرناک نسبت به زن و خانواده.

استاد مطهری با توجه به آنچه به عنوان زن مدرن معرفی میشد و خانواده زن روز؛ آن زمان نماد آن بود، وارد این مسائل می شود و درخصوص زن امروزی در همان مجله تحلیل ارائه می دهد. ایشان فارغ از اندیشه اسلامی می خواهد ببیند زن مدرن چگونه زنی است؟ چه کارکرد و چه امتیازی دارد؟ چقدر به درد اجتماع می خورد؟ کاملاً به صورت عینی بحث را پیگیری می کند. یعنی اینطور نیست که به صورت ذهنی و تخیلی بحث کند و برپایه تصورات در این زمینه سخن بگوید بلکه کاملاً مستند و عینی وارد بحث می شود. یعنی گفتوگوها و مواردی که در جامعه مدرن مطرح می شود را نقد می کند.

مثلاً روایت مردی از همسرش را مطرح می کند که می گوید همسر من شب که می خواهد بخوابد جلوی آینه می ایستد و کلی به خودش می رسد و آدابی برای خود دارد. آن وقت ایشان این رفتارهای زن مدرن را نقد می کند. بعد بررسی می کند که این رفتارهای یک زن چه کارکردی دارد؟ وقتی این رفتارها در خود خانواده کارکرد و فایده های ندارد، چطور می خواهد برای جامعه فایده داشته باشد؟

یا ایشان به خانواده مدرن می پردازد و نشان می دهد که این نوع خانواده به پوچی رسیده است. ایشان در این جنبه از بحث می خواهد بگوید این الگویی که در حال مطرح شدن است در حد و اندازه ای نیست که بتواند به جای الگوی زن و خانواده سنتی مطرح شود. این الگوی پوچ و بی فایده ای است، نه اینکه فایده ای دارد، که در تعارض است.